

Zaaknummer: Z/25/245390/D-670458

Raadsvoorstel

Datum collegevergadering: 4 november 2025 Datum raadsvergadering: 17 december 2025

Portefeuillehouder : Burgemeester Velema Volgnummer : 12

Korte inhoud

Mensen die in aanraking komen met AI (Artificial Intelligence) moeten worden beschermd door de eisen en rechten uit de AI-verordening (Europese wet- en regelgeving). De voorliggende AI-richtlijn biedt een handreiking met als doel de risico's van AI te beperken, discriminatie te voorkomen en onze grondrechten te beschermen. Afhankelijk van de categorie waarin een AI-systeem valt, gelden zwaardere, minder zware of geen regels.

Onderwerp

Richtlijn Artificial Intelligence gebruik voor de gemeenteraad

Voorgesteld besluit

De raad wordt voorgesteld:

De Richtlijn AI-gebruik voor de gemeenteraad vast te stellen en de uitgangspunten uit de richtlijn te hanteren bij AI-geletterdheid.

Inleiding

Artificial Intelligence (AI) of kunstmatige intelligentie is een technologie die steeds vaker wordt ingezet om bijvoorbeeld werkprocessen te ondersteunen en te verbeteren. AI kan helpen bij het analyseren van gegevens, het opstellen van teksten en het ondersteunen van besluitvorming.

De ontwikkeling van AI is niet te stoppen maar aan het gebruik kleven ook nadelen zoals het verstrekken door AI-systemen van feitelijke onjuistheden. Om deze reden is er de AI-verordening (Europese regelgeving) die regels stelt voor de ontwikkeling en het gebruik van AI-systemen. Ook geeft de wet rechten aan burgers die in aanraking komen met AI-systemen.

Eerste stap in het gebruik van AI vanuit de gemeente is het maken van beleid. Er ligt nu een richtlijn voor die als handreiking dient voor het gebruik van AI. Korthedshalve wordt verwezen naar de bijgevoegde bijlage (richtlijn Artificial Intelligence).

De Richtlijn-AI gebruik voor de gemeenteraad dient als naslagwerk over het werken met AI en legt enkele afspraken vast over het gebruik ervan door uw raad.

Beoogd effect - wat willen we bereiken?

Er is geen wettelijke verplichting voor gemeenten om een richtlijn voor het gebruik van AI op te stellen. Wel treedt de Europese AI Verordening gefaseerd in werking. Vanaf februari 2025 moeten organisaties die AI-systemen ontwikkelen of gebruiken ervoor zorgen dat hun medewerkers AI-geletterd zijn.

Hoewel raads- en commissieleden geen medewerkers van de gemeente zijn, is het ook voor hen van belang om voldoende kennis te hebben over het gebruik van AI in de ondersteuning van het raadswerk. Dit draagt bij aan een verantwoord gebruik van AI binnen de raad.

AI-geletterdheid betekent dat bestuurders en medewerkers via workshops en werkinstructies leren hoe ze AI kunnen gebruiken, wat de risico's zijn en welke regels daarbij horen.

Argumenten

AI biedt kansen om het raadswerk efficiënter en effectiever te vervullen. Zo kan AI helpen bij het schrijven van eerste versies van moties en amendementen, het redigeren van teksten (zoals schriftelijke vragen), het samenvatten van grote hoeveelheden informatie en bij het opstellen van berichten voor social media.

1. Wet- en regelgeving

Organisaties moeten AI-systemen op een verantwoorde manier inzetten, met aandacht voor risico's en transparantie. Het doel is om risico's te beperken, discriminatie te voorkomen en onze grondrechten te beschermen.

2. Informatiebeveiliging en privacy

Veel AI-systemen werken met persoonsgegevens. In veel gevallen geldt dus ook de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

3. Efficiëntie en innovatie

Om bestuurders en medewerkers van de gemeente Westerwolde verantwoord gebruik te laten maken van AI in hun werk in en voor de raad is het belangrijk om enkele basisregels met elkaar af te spreken.

4. Risicobeheersing

Door een duidelijke richtlijn te hanteren, worden risico's zoals datalekken, discriminatie en misinformatie beperkt. Dit is belangrijk voor interne verantwoording en bij toezicht door autoriteiten.

Kanttekeningen

Het volledig uitsluiten van AI-gebruik door de gemeenteraad is niet realistisch. AI-tools maken inmiddels deel uit van het dagelijkse (digitale) werkproces en de verwachting is dat hun rol in de toekomst alleen maar zal toenemen. Het is daarom belangrijk om AI niet te verbieden, maar de gemeenteraad juist te informeren over de mogelijkheden van AI en om duidelijke kaders te stellen over het gebruik ervan.

Financiën

Niet van toepassing.

Aanpak en uitvoering

Na vaststelling door uw zullen uw leden, de commissieleden alsmede de organisatie worden geïnformeerd over de Richtlijn AI-gebruik door de raad.

Bijlagen

Richtlijn Artificial Intelligence

Sellingen, 4 november 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Westerwolde,

René Roossien
gemeentesecretaris

Jaap Velema,
burgemeester

Nummer 12.

De raad van de gemeente Westerwolde;

gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders d.d. 4 november 2025;

gelet op de eisen en rechten uit de AI-verordening (Europese wet- en regelgeving);

b e s l u i t :

de richtlijn Artificial Intelligence vast te stellen en de uitgangspunten uit de richtlijn te hanteren bij AI-geletterdheid.

Dit is besloten in de openbare vergadering van 17 december 2025 .

Namens de raad,

Onno Rijkens
waarnemend raadsgriffier

Jaap Velema
voorzitter